

KUBÁNSKÁ ZPRÁVA

Rezoluce 66/6 Valného shromáždění OSN:
„Nutnost ukončení hospodářské, obchodní a finanční blokády
uvalené Spojenými státy americkými na Kubu“

(červenec 2012)

Naše sankční zákony odrážejí jádro národní bezpečnosti a zájmy zahraniční politiky a OFAC je agresivně kontroluje. Dnešní historické uspořádání by mělo sloužit jako jasné varování každému, kdo by uvažoval o tom, že se vyhne sankcím USA...“

*Adam Szubin,
ředitel Úřadu pro kontrolu zahraničních aktiv
Ministerstva financí vlády Spojených států amerických,
červen 2012*

1) ÚVOD

Hospodářská, obchodní a finanční blokáda Spojených států vůči Kubě začala být zaváděna od okamžiku vítězství kubánské revoluce v roce 1959; po celé tyto roky byla stále více institucionalizována a zdokonalována různými prezidentskými proklamacemi a právními opatřeními, které z ní udělaly stále tvrdší a všeobjímající politiku.

Od té doby politika ekonomického dušení, již blokáda představuje, byla zaváděna bez přerušení, byť na pouhou vteřinu, což je jasný důkaz posedlosti po sobě jdoucích vlád Spojených států zničit politický, ekonomický a společenský systém, jenž si zvolil kubánský lid k vykonávání svého práva na sebeurčení a suverenitu. Po všechny tyto roky byly politické, právní a správní mechanismy této politiky utužovány a posilovány se zaměřením na její účinnější zavedení.

Celá struktura, jež blokádu podporuje, je kvalifikována jako akt genocidy, jak udává **Ženevská konvence** z roku 1948 o **Prevenci a potrestání zločinu genocidy**, a proto, že to je **akt ekonomické války**, který je udán **Deklarací o Zákonu o námořní válce** přijatou londýnskou námořní konferencí z roku 1909. Jak lze zjistit z webových stránek amerických ministerstev financí a obchodu, blokáda vůči Kubě pokračuje jako nejnespravedlivější, nejjobsáhlejší, nejkrutější a nejdéle trvajícím jednostranným systémem sankcí, jaký kdy byl použit proti jakékoli zemi světa.

Jako výsledek přísného a agresivního použití zákona a nařízení, jež definují blokádu, Kuba stále nemůže volně vyvážet ani dovážet výrobky ani služby do nebo ze Spojených států a nemůže používat americké dolary pro své mezinárodní finanční transakce ani držet účty v bankách třetích zemí. Kuba ani nemůže získat úvěry z bank USA, jejich filiálek ve třetích zemích nebo od mezinárodních institucí jako Světová banka, Mezinárodní měnový fond nebo Banka meziamerického rozvoje.

V minulém roce byla persekuce na kubánské mezinárodní finanční transakce jedním z nejzřetelnějších rysů zavedení blokády. Podle Výroční zprávy **Úřadu pro kontrolu zahraničních aktiv (OFAC)** ministerstva financí dosahuje celková suma kubánských financí, zmrazená Spojenými státy, 245 milionů dolarů¹, a tudíž brání hospodářskému, společenskému i vědecko-technickému rozvoji Kuby. Vláda USA v pohrdání vůlí mezinárodního společenství i Valného shromáždění OSN vyjádřené ve dvaceti rezolucích přijatých v tomto orgánu, vyzývajícího k ukončení takové politiky, nepřestává tvrdit, že zachová blokádu coby „*nástroj k nátlaku*“ a že nemá ani v nejmenším úmyslu svůj přístup vůči Kubě měnit.

¹ Veškeré údaje vyjádřené v dolarech odkazují na americké dolary (USD)

Hospodářská škoda způsobená kubánskému lidu uvalením hospodářské, obchodní a finanční blokády celkem představuje do prosince 2011, po zvážení úpadku hodnoty dolaru oproti cenám zlata a světového trhu, sumu 1 trilion 66 bilionů (1 066 000 000 000) dolarů.

V současných cenách, podle hodně zdrženlivého odhadu, toto číslo přesahuje 108 bilionů (108 000 000 000) dolarů.

Navzdory tomu, že hospodářská, obchodní a finanční blokáda vnucená Spojenými státy svých cílů nedosáhla, zůstává hlavní překážkou, jež brání Kubě plně rozvinout svůj hospodářský a společenský potenciál.

2) POKRAČOVÁNÍ POLITIKY HOSPODÁŘSKÉ, OBCHODNÍ A FINANČNÍ POLITIKY VŮČI KUBĚ

V září 2011, třetí rok v řadě, prezident Obama rozšířil aplikaci „**Zákona o obchodování s nepřítelem**“ (**Trading with the Enemy Act**), jenž nejen že podporuje zavedení extrémních blokujících opatření, ale také potvrzuje prezidentskou autoritu k uvalení dalších doplňkových zákonů a nařízení.

Vedle nespravedlivé persekuce kubánských finančních transakcí coby výsledku opatření blokády vláda Spojených států protiprávně drží Kubu na seznamu zemí údajně podporujících terorismus a uchyluje se k tomuto argumentu, aby tak prováděla další akce zaměřené na zvýšení svého dozoru a omezení nad kubánskými bankovními a finančními operacemi. Vložení Kuby na tento seznam, naprosto neopodstatněné, protože Kuba není označena za teroristickou zemi ani za zemi podporující terorismus - právě naopak, je historicky obětí teroristických akcí podnikaných z území USA - sleduje čistě účel pokusit se ospravedlnit nezákonné sankce vůči Kubě, jež jsou odmítané mezinárodním společenstvím.

Během tohoto období byla dána nejvyšší pokuta zahraniční bance, jaká kdy byla zaznamenána, za to, že měla obchodní styky s Kubou. Holandská banka ING byla donucena zaplatit 619 milionů dolarů za provedení finančních transakcí s Kubou i s dalšími zeměmi. Podle prohlášení Adama Szubina, ředitele Úřadu pro kontrolu zahraničních aktiv (OFAC), ING využila filiálky bank USA k provedení svých transakcí v letech 2002 - 2007 a obešla kontroly vnucené Spojenými státy. „*Naše zákony o sankcích odrážejí jádro národní bezpečnosti a zájmy zahraniční politiky a OFAC je agresivně kontroluje. Dnešní historické uspořádání by mělo sloužit jako jasné varování každému, kdo by uvažoval o tom, že se vyhne sankcím USA...*“

a) Zásadní opatření přijatá vládou USA a návrhy, jež dokazují pokračování blokády a pokusy ji nadále posilovat

7. srpna 2011 Úřad pro kontrolu zahraničních aktiv (OFAC) uložil pokutu 22 500 dolarů newyorské pojišťovací společnosti METLIFE za vydání šeku jménem Kubánské národní.

26. května 2011 Republikánská poslankyně za stát Florida a předsedkyně Výboru pro zahraniční věci Sněmovny reprezentantů Kongresu USA Ileana Ros-Lehtinenová předložila zákon H.R.2047, nazvaný „**Zákon o ochraně karibských korálových útesů**“ (**Caribbean Coral Reef Protection Act of 2011**), jenž navrhoval doplnit Helms-Burtonův

zákon o zákazu vstupu kteréhokoli cizince nebo skupiny, podílející se na rozvíjení programů hledání ropy v přímořských oblastech u kubánského pobřeží, do Spojených států, a o zbavení jich výhod, jež by mohly vyplynout z jejich vztahů s USA. Tento zákon také obhájí uvalení nových sankcí a zákazů, aby tak bránil Kubě v přístupu k ropným zdrojům.

19. června 2011 Organizační výbor Mezinárodního symposia Ernesta Hemingwaye oznámil, že ministerstvo financí odepřelo vydat čtrnácti americkým výzkumníkům povolení vycestovat na Kubu k účasti na srazu.

20. června 2011 Televizní stanice CBS4 oznámila, že ministerstvo financí odmítlo vydat dětskému fotbalovému týmu z Key West povolení k cestě na Kubu a zúčastnit se jako hosté Národních studentských sportovních her.

19. července 2011 Poslankyně Ileana Ros-Lehtinenová poslala dopis Adamu Szubinovi, řediteli OFAC, kde vyjádřila obavy nad „*snahou určitých cestovních kanceláří obejít zákony USA, když propagovaly cestování na Kubu*“, a požadovala informace o opatřeních, jež přijme OFAC k zabránění nebo penalizování těchto cestovek, především, jak zdůraznila, kanceláře Monroe Travel Service.

31. července 2011 Síť Facebook druhý rok po sobě bránila počítačovým odborníkům z Kuby i z dalších zemí, které jsou pod sankcemi USA, v účasti na světové soutěži programátorů.

1. srpna 2011 Luxusní cestovní agentura **Abercrombie & Kent** zastavila svůj program cest na Kubu vyhlášený od 19. července po informaci, již vydala OFAC, s vysvětlením, že turistické cesty nejsou autorizovány jako součást programů „*lidé k lidem*“ (*people-to-people*) a že „*směrnice stále obsahují mnoho cestovních omezení*“.

3. října 2011 OFAC udělila pokutu 502 408 dolarů společnosti **Flowserve Corporation**, společnosti dodávající ropu, sídlící v texaském Irvingu, za porušení sankcí uvalených na Kubu a další země v letech 2005 a 2006. Navíc bude tato společnost muset zaplatit 2 500 000 dolarů Úřadu průmyslu a bezpečnosti ministerstva obchodu za to, že byla obviněna z porušení vývozních norem USA.

1. prosince 2011 Občané USA Marc Verzani a Adem Arici byli zatčeni ve Spojených státech, obviněni ze spiknutí k porušení **Zákona o obchodu s nepřitelem a ututlání výletů na Kubu**. Podle sdělovacích prostředků byly tyto osoby zapojeny v obchodech s nemovitostmi na Kubě a hrozí jim tresty 25, respektive 15 let.

23. února 2012 President Obama prodloužil platnost směrnic o „**Rozšíření národního stavu pohotovosti ve vztahu ke Kubě**“ a „**Pohotovostní pravomoci ve vztahu k regulaci kotvení a pohybu plavidel**“, jež stejně jako další nařízení zakazuje příjezd zábavních člunů a jachet na Kubu.

16. března 2012 Jsme se dověděli, společnost **Esco Corp.** státu Oregon byla vyšetřována proto, že jedna z jejích filiálek v Kanadě použila ve svých výrobcích kubánský nikl.

1. května 2012 Guvernér Floridy Rick Scott podepsal zákon H.B. 959, jenž zakazuje státním a místním správcům vstupovat do smluv za víc než milion USD se společnostmi, které obchodují s Kubou i s dalšími zeměmi.

11. května 2012 OFAC aktualizovala směrnice k zavádění pravidel cestování na Kubu. Tento čin jasně odhaluje charakteristiku procesu aplikace licence a zapojení výměnných pobytů a detailněji definuje požadavky pro tyto výlety. Toto oznámení OFAC

se zdá být reakcí na tlaky protikubánských živlů (především senátora Marca Rubia, R-FL) v Kongresu na Obamovu vládu.

14. května 2012 Nejvyšší soud zrušil žádost podanou kubánskou společností **CUBAEXPORT** o zprávu o rozhodnutí vydaném v roce 2011 Odvolacím soudem okresu Columbia poté, co OFAC odmítla vydat CUBAEXPORTu licenci k obnově registrace obchodní ochranné známky „**Havana Club**“ v USA.

31. května 2012 Mike Hammer, asistent tajemníka pro věci veřejné ministerstva vnitra, uspořádal tiskovou konferenci na Twitteru, v níž odpověděl na otázky o Kubě, zaslané Odborem zájmů Spojených států v Havaně, a obhajoval blokádu coby nástroj k nátlaku na vyvolání politických změn na Kubě.

12. června 2012 Ministerstvo spravedlnosti vyhlásilo udělení pokuty 619 milionů dolarů holandské bance ING za porušení sankcí vůči Kubě a dalším zemím. ING údajně schválila přes 20 000 bankovních operací s těmito zeměmi ve výši přes 2 mld. dolarů od počátku 90. let do roku 2007.

b) Mimoúzemní zavedení blokády

Jedním z výrazných rysů Obamovy vlády bylo zesílení mimoprávního rozměru blokády, jehož zřetelným příkladem zůstávají Torricelliho a Helms-Burtonův zákon. Dobře známou skutečností je, že pomocí těchto zákonů vláda Spojených států si protiprávně přisvojila právo vydávat zákony ve jménu jiných zemí a pro jiné země o jejich vztazích s Kubou, a dokonce se vybavila schopností schvalovat (ověřovat; *tady je výklad trochu nejednoznačný; pozn. překl.*) chování jiných států a osob jejich národností, které nespádají pod jurisdikci USA.

V důsledku mimoprávní podstaty a striktního zavedení zákonů, jež se zabývají tímto cílem, jakékoli obchodní plavidlo jakéhokoli národa, které se dotkne kubánských přístavů, má nadále na 180 dní zakázáno vplouvat do přístavů USA.

Ani společnosti z jakékoli země, které jsou přidružené nebo mají nějaký druh zájmu v amerických společnostech, nemohou podnikat se společnostmi kubánského původu, bez ohledu na vztahy, jaké mohou existovat mezi zemí, kde má společnost řídicí sídlo, a Kubou, na platné zákony v zemi jejich původu nebo normy mezinárodního práva. Společnosti ze třetích zemí, které mají obchodní vztahy s Kubou, jsou objektem persekuce, hrozeb a sankcí ze strany úřadů vlády USA kdekoli na světě, bez ohledu na jejich původ, majetek nebo to, zda mají vazby na Spojené státy či ne.

Podobně zesílilo stíhání kubánských finančních transakcí s jinými zeměmi bez ohledu na vztahy, jež tyto země mohou mít s Kubou, na použítou měnu a platné bankovní normy v zemích, jichž se to týká.

Mimoúzemní zavedení blokády vážně poškozuje Kubu, ale také zasahuje zájmy a suverénní práva třetích zemí a je trvalým zdrojem obchodních a finančních konfliktů.

Hlavní rysy, jež definují mimozákonnou podstatu této politiky, pokračují následovně:

- Dceřiné pobočky společnosti USA ve třetích zemích mají zákaz provádět jakékoli transakce se společnostmi sídlícími na Kubě.
- Společnosti ze třetích zemí mají zakázáno vyvážet produkty kubánského původu nebo produkty, jež mají složky kubánského původu, do Spojených států.

- Prodávát zboží nebo služby na Kubu mají zakázáno společnosti ze třetích zemí, jejichž technika obsahuje víc než 10 % amerických komponentů, dokonce i když jejich majitelé jsou národností z těchto zemí.
- Plavidla vezoucí produkty z Kubu nebo na Kubu, bez ohledu na to, v jaké zemi jsou registrována, mají zakázáno vplouvat do přístavů USA.
- Banky ze třetích zemí mají zakázáno otevírat účty v amerických dolarech jménem kubánských právnických či fyzických osob nebo provádět finanční transakce v řečené měně s kubánskými objekty nebo osobami. Provádění finančních transakcí se vztahem ke Kubě bankami třetích zemí, dokonce i ty, jež jsou prováděny v jiných měnách, jsou považovány za přečin, a tyto banky jsou ohroženy potenciálními represáliemi pro domnělé porušování zákonů USA.
- Podnikatelé ze třetích zemí jsou penalizováni za investování nebo podnikání s Kubou; jsou jim odpírána vstupní víza do USA, a to se týká i jejich rodinných příslušníků. Tito podnikatelé mohou být vystaveni právním akcím před soudy USA, vztahují-li se jejich operace s Kubou na majetky spjaté s žádostmi podanými občany USA nebo narozenými na Kubě, kteří později získali americké občanství.

Existuje bezpočet nedávných případů kubánských obchodních operací se společnostmi ze třetích zemí, které nejsou pod soudní pravomocí USA, jimž bylo překáženo nebo bráněno v operacích pomocí zákazů, hrozeb nebo vydírání ze strany Washingtonu.

Dokreslují to následující příklady:

17. dubna 2011 Digitální verze španělského deníku **El País** vydala zprávu, že Washington přes **Komisi pro bezpečnost a výměnu (SEC)** požadoval vysvětlení od **španělské banky BBVA** poté, co uvedla ve své výroční zprávě, že na Kubě sídlí přes 100 000 jejích zaměstnanců. SEC žádala španělskou banku o podání informací o rozsahu a povaze její „*minulé, současné i budoucí*“ činnosti na Kubě a aby prozradila jakýkoli kontakt se správními orgány země.

8. března 2011 OFAC zablokovala částku 135 000 dolarů, jež patřily společnosti **Puro Habano y Ron, LTDA** z kolumbijské Novoty, kvůli nákupu doutníků a rumu z Kubu. Požadavek peníze uvolnit byl zamítnut s argumentem, že „*zablokovaný majetek bude uvolněn pod podmínkou, že se společnost nezapojí do obchodní činnosti s Kubou*“.

28. července 2011 Německý deník *Die Welt* oznámil, že německým společnostem bylo zakázáno používat systém PayPal k internetovým platbám, budou-li obchodovat s kubánským zbožím. Jak uvedl mluvčí společnosti, tato politika se vztahuje k zemi, odkud produkty pocházejí.

29. července 2011 Poslankyně Ros-Lehtinenová poslala ministru financí Timothyemu Geithnerovi a předsedovi výkonné rady holandské bankovní skupiny ING Janu Hommenovi dopisy vyjadřující obavy, že banka ING porušila zákony USA týkající se Kubu a dalších zemí. V dopisu požadovala objasnění, zda banka porušila zákony USA, a požádala ministerstvo financí, aby zajistilo, že tato i další podobné organizace „*budou za své činy volány k zodpovědnosti*“.

16. srpna 2011 Úřad pro kontrolu zahraničních aktiv (OFAC) ministerstva financí udělil pokutu 374 400 dolarů francouzské loďařské a dopravní společnosti CMA CGM za poskytnutí služeb Kubě a dalším zemím od prosince 2004 do dubna 2008.

12. září 2011 Bylo zahájeno vyšetřování španělské banky BBVA úřadem USA, který má na starosti bezpečnost finančních transakcí, pro její údajnou spoluúčast z roku 1996 na investování asi 20 milionů euro k založení společnosti s Úřadem dějin města Havany.

27. září 2011 Třicet čtyři členů Sněmovny reprezentantů zaslalo dopis Antoniovi Brufau Niubóovi, prezidentovi společnosti **Repsol**, v němž španělskou společnost nutili zrušit plány na hledání ropy na Kubě. Varovali, že podle současných zákonů tato společnost a její filiálky ponese riziko, že budou zažalovány v trestních i občanských procesech u soudů USA, a připomněli jim vážné následky, jaké by přineslo zúčastněným jednotlivcům i organizacím porušení zákonů USA, vztahujících se na obchod s Kubou.

29. listopadu 2011 OFAC udělila pokutu 175 500 dolarů newyorské filiálce německé banky **Commerzbank** za to, že poskytla konzultační službu a ručení Kubánské národní bance ke platbě kanadské společnosti.

V prosinci 2011 Vláda USA požadovala vysvětlení od **Compañía Telefónica de España** za její vztahy s Kubou a zopakovala svá varování z předešlých let. Španělská společnost byla nucena prohlásit, že nevstoupí do smluv, jež neprojdou autorizací USA.

V prosinci 2011 Vedení hotelu Hilton v Trinidadu a Tobagu, smluvně spravovaného americkou společností Hilton Worldwide, dostalo instrukce, aby neposkytlo ubytování kubánské delegaci, účastníci se Summitu Kuba-CARICOM, jemuž předsedal kubánský prezident Raúl Castro Ruz. Hilton Worldwide vydala 6. prosince komuniké s informací, že nemůže získat licenci OFAC k tomu, aby hotel Hilton státu Trinidad a Tobago mohl hostit kubánsko-karibský summit, jenž byl tak donucen změnit místo konání.

27. února 2012 Vláda USA zmrazila sumu 137 000 dánských korun patřících dánskému občanovi za to, že v Německu nakupoval kubánské doutníky.

25. května 2012 Úřad pro průmysl a bezpečnost ministerstva obchodu udělil pokutu 1 753 000 dolarů panamské pobočce švédské společnosti **Ericsson**, předního světového výrobce vybavení sítě mobilních telefonů, za porušování zákonů o blokádě v letech 2004 - 2007.

Kubánská společnost **LABIOFAM** byla vystavena potížím při dovozu kultur mléčných bacilů z Francie pro kubánskou společnost **Flora y Fauna**. Později francouzská zpracovatelská společnost **SORBIAL**, která tento produkt nabízela, informovala svůj kubánský protějšek, že se rozhodla smlouvu zrušit, a tvrdila, že to bylo požadováno americkou společností.

Kubánská společnost **QUIMIMPORT**, která dováží chemické produkty pro zemědělské účely, byla nucena zrušit dovoz 458 litrů látky Sofit CE 300, herbicidu používaného proti plevelu na rýžových polích, protože švýcarská společnost, která s ní podepsala smlouvu, už nemohla produkt dodávat kvůli omezením daným blokádou. Protože nebylo možné použít americké dolary, ztráta společnosti dosáhla 222 370 dolarů.

c) Nepříznivé účinky blokády na mezinárodní spolupráci, včetně dopadů od vícestranných orgánů

Nepříznivé účinky blokády na mezinárodní spolupráci s Kubou, včetně dopadů od vícestranných orgánů, za Obamovy vlády vzrostly.

V lednu 2012 bylo oznámeno přes **Úřad stálého zástupce rozvojového programu OSN (UNDP)** na Kubě, že je tento mezinárodní program čelí vážným potížím s placením za operace vyvolané projekty spolupráce s Kubou podle zákonů o blokadě.

Jak je dobře známo, tyto potíže mají své nejproslulejší vyjádření v prosinci 2010, kdy Úřad pro kontrolu zahraničních aktiv zablokoval fondy ve výši přes 4 200 000 dolarů, určené na tři projekty, jež Kuba uskutečňuje ve spolupráci se **Světovým fondem na boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii**.

Tyto projekty spolupráce s mnohostrannými orgány dovolují Kubě nakupovat různé typy směsí proti retrovirům k ošetřování pacientů trpících HIV/AIDS, krom jiných Retonavir -100 mg, jež vyrábí výhradně americká společnost ABBOTT. V tomto případě bylo nutné čekat, až OFAC zaručí licenci, aby mohl být tento lék nakoupen k ošetřování kubánských pacientů, což vytvořilo stav nejistoty, protože čas ubíhal a zásoby docházely, a kdybychom tento lék nebyli získali, bylo by 650 kubánských pacientů zanecháno bez možnosti léčby.

Od roku 2009, coby součást technické spolupráce mezi Kubou a Mezinárodní agenturou pro atomovou energii (IAEA), Kuba žádala o zakoupení indukčně zdvojeného plazmového spektrometru (ICP-MS), který je světově uznávaným přístrojem k analýze stop kovů v potravinových produktech a vzorcích životního prostředí.

Vláda Spojených států od té doby odmítá udělit povolení potřebné k nákupu; je tu zahrnuto i omezení přístupu na trhy kvůli neschopnosti rozeznat přítomnost chemických zbytků v potravinách, pro zdraví člověka škodlivých. Jen zaplacení nájmu analytických služeb pro rybí produkty v zahraničí je odhadováno na přibližně 70 000 dolarů ročně.

Národní institut pro základní výzkum tropického zemědělství zaregistroval zvýšenou spotřebu finančních zdrojů na dvou projektech mezinárodní spolupráce kvůli asi tak třicetiprocentnímu nárůstu cen určitého vybavení, dílů a náhradních dílů, klimatizací, materiálů a potravin, které bylo nutno získávat ze třetích zemí. Vydaná suma dosáhla 14 617 dolarů.

Nepříznivé dopady na mezinárodní bilaterální a multilaterální spolupráci s Kubou jsou důkazem široké škály použití této politiky, jež zahrnuje všechny oblasti hospodářského a společenského života země.

Zatímco byl nárůst návštěv občanů USA na Kubě i kubánských občanů v USA, vláda USA neustává v uvalování restrikcí na akademické, vědecké, kulturní a sportovní výměny mezi oběma zeměmi tím, že zavádí nařízení blokády, tudíž omezování bez politických důvodů výměn návštěv odborníků v obou směrech. To zahrnuje i jejich účast na podnicích, které jsou pořádány na Kubě a v USA. Ministerstvo financí mnohokrát odmítlo udělit licence odborníkům z USA, kteří se chtěli zúčastnit akcí uspořádaných na Kubě.

Příklad, k němuž došlo **v květnu 2012**, kdy ministerstvo zahraničí USA odmítlo vydat víza kubánským vědcům a intelektuálům, kteří měli v úmyslu zúčastnit se 13. sjezdu Sdružení latinskoamerických studií.

3) NEPŘÍZIVNÉ ÚČINKY BLOKÁDY NA NEJZRANITELNĚJŠÍ SLOŽKY SPOLEČNOSTI

a) Nepříznivé dopady na zdravotní péči a potraviny

V období od května 2011 do dubna 2012 narostly výdaje v tomto sektoru odhadem o 10 milionů dolarů, hlavně kvůli potřebě dostat se na vzdálenější trhy a nárůstu cen dovozu lékařských poživatin a nástrojů a také léčiv, činidel, náhradních dílů a zařízení.

Ačkoli je vývoz léčiv, příslušenství a léčebných zařízení na Kubu schválen podle **Torricelliho zákona** (1992) a podle **Zákona o reformě obchodních sankcí a zvýšení vývozu** z roku 2000, zůstávají v platnosti významná omezení. Prodej produktů ve zdravotnickém sektoru nemá užitek ze zřeknutí se licenčních práv (nebo z automatického udělení licence), vydaných ministerstvem obchodu pro zemědělské produkty. V tomto případě je vyžadována specifická licence, vydávaná případ od případu, se specifickou dobou platnosti a za určitých podmínek.

Produkty vhodné k autorizaci musí projít kontrolou a splňovat klasifikační požadavky podle směrnic správy vývozu, vydaných ministerstvem obchodu, které vydává kontrolní seznamy, založené na ustanoveních schválených z důvodu národní bezpečnosti nebo i jiných, spjatých s biotechnologickým průmyslem.

Přidělování licencí je podmíněno možností, že vláda USA dokáže dozorovat a ověřovat pomocí inspekcí *in situ* (na místě) nebo jiných prostředků, že produkt je používán k témuž účelu, k jakému byl autorizován. Coby záležitost policie není autorizován prodej řezací techniky (břitů) v tomto sektoru.

Objem přímého dovozu ze Spojených států je dosud nevýznamný; v zásadě to jsou spotřební materiály.

Mezi mnoha příklady, jež ukazují škodu zaviněnou v oblasti zdraví, můžeme uvést následující:

Pediatrické kardiologické centrum 'William Soler' postrádá lék zvaný *Levosimendan* používaný při ošetřování sníženého srdečního výkonu, který je vyráběn jen v laboratořích ABBOTT ve Spojených státech. Nemocnice stejně tak postrádá nutriční vzorce k vykrmování nově narozených a podměrečných nemluvňat, stejně jako stopové prvky a některé vitamíny k mateřskému použití, také vyráběné ve Spojených státech.

Krom toho je nemocnici bráněno v možnosti nakupovat na americkém trhu vláknitou tkáň, požadovanou k napínákům tkání, používaným k ošetřování dětí s hlubokými popáleninami.

Také je nedostatek dočasných náhražek pokožky, jako umělé kůže INTEGRA a bezbuněčné lidské kožní vrstvy ALLODERM, vyráběných ve Spojených státech, které se používají k ošetřování pacientů s rozsáhlými popáleninami druhého a třetího stupně, jak žalovala **Kubánská společnost pro plastickou chirurgii a popálené pacienty**.

Každým rokem je 100 - 110 dětí ošetřeno na oddělení kardiovaskulární chirurgie v dětské nemocnici Willama Solera. Přes 90 % z nich vyžaduje před operací pro lepší prognózu rodičovskou výživu. Kuba nemá přístup k rodičovským potravinovým doplňkům, které jsou vyráběny ve Spojených státech a jsou v této nemocnici považovány za nejlepší svého druhu.

Kubánská společnost **Medicuba S.A.**, která dováží léčiva, reagenty (reakční činidla) a lékařské potřeby, zjistila, že nemůže nakupovat porodnické a gynekologické nástroje, protože panamský dodavatel **A/E** zrušil tuto činnost s tvrzením, že továrnu, která je vyráběla, získala americká společnost, která zabránila jejich vyvážení na Kubu.

Kanadská zprostředkovatelská společnost zrušila prodejní smlouvu, kterou podepsala se společností **Medicuba** na nákup v USA vyráběných souprav HIV-1P24 ELISA, používaných ke zjišťování AIDS u dětí narozených matkám, které jsou HIV/AIDS pozitivní, poté, co zjistila, že konečným cílem těchto produktů je Kuba. Kubánské zdravotnické orgány jsou dokonce od té doby nuceny hledat jiné možnosti, což je vyhledávání a dovoz těchto souprav ze vzdálenějších trhů za mnohem vyšší ceny.

Institút neurologie a neurochirurgie nemohl zakoupit laboratorní soupravu CanAg NSE EIA (ref 420-10) vyráběnou americkou společností **Fujirebio Diagnostics Inc.** Souprava je používána ke zjišťování proteinu NSE v sérech a v mozkomíšni kapalině jako diagnostická a prognostická známka ischemických mozkomíšních nemocí, jež na Kubě vykazují vysoký podíl úmrtnosti a onemocnění.

Kubánský Institut kardiologie a kardiovaskulární chirurgie měl na rok 2012 naplánovaných 400 operací; 70 % z nich je zavádění nových cév a zbývajících 30 % výměna propojovacích a srdečnicových chlopní. Nemožnost získat ve Spojených státech chlopněvé náhražky, srdeční stabilizátory a mobilizátory a další zařízení a materiál, spjaté s těmito operacemi, Kubě téměř zdvojnásobila výdaje za ně, spolu s dalšími potížemi, jež tato situace přináší.

S odchodem americké společnosti **St. Jude** z Kuby následkem zavedení blokády elektrofyzilogické služby a služby kolem srdečních stimulátorů výše uvedeného institutu nemají vybavení, aby mohly provádět nefluoroskopické trojrozměrné anatomické mapování, což zabraňuje odstraňování arytmií. Pacienti, kteří vyžadují tyto procedury, musí být vysíláni k ošetření do Evropy, se všemi s tím spojenými riziky a výdaji.

Kuba je jednou z nejlidnatějších latinsko-amerických a karibských zemí. Přibližně 18,1 % kubánského obyvatelstva je starších šedesáti let. Asi 130 000 osob trpí Alzheimerovou nemocí nebo s ní spjatými demencemi. Ošetřování těchto pacientů začíná být složité, protože Kuba nemá přístup ke hlavním utlumovačům cholinesterázy, především k léku zvanému *Aricept (Donepezil)*, vyráběnému americkou společností **Pfizer**. Totéž se děje u nových atypických neuroleptických léků, používaných ke zvládnutí psychických a reakčních příznaků, jež jsou pro pacienty prvotním důvodem k zahájení léčby.

Na druhé straně, jak bylo odsuzováno v předešlých zprávách, Kuba má stále zakázáno nakupovat nová v USA vyráběná cytostatika, speciálně vyvinutá k léčení určitých nemocí. Kubě je odepřen přístup k lékařské literatuře, internetovým stránkám vytvořeným k volné výměně informací a softwaru, nepostradatelných k vědeckému modelování a simulacím, poskytujícím zviditelnění pokročilých systémů vytváření obrazů k diagnostickým účelům.

Blokáda byla původně navržena ke způsobení škod a uvalení restrikcí v tomto sektoru.

Od března 2011 do března 2012 byly způsobené škody odhadnuty na přibližně 131 572 967 dolarů. Tento údaj zahrnuje mezi jiným nákup potravin na vzdálených trzích, s obvyklým nárůstem cen pojištění a dopravy a s dodatečnými výdaji na fixaci zdrojů ve skladech.

Kromě možnosti dovážet zemědělské produkty a potraviny ze Spojených států neexistuje mezi těmito dvěma zeměmi žádný obchodní vztah. Omezená možnost nakupovat potraviny zůstává pod dohledem velice striktních nařízení a je předmětem složitého mechanismu licencí, vztahujících se na cesty amerických podnikatelů, podepisování smluv, dopravu a platbu za tyto transakce. Navíc si OFAC vyhrazuje právo zrušit tyto licence bez předešlého ohlášení a bez dalšího vysvětlování.

Nepříznivé dopady, jimiž trpí ALIMPORT, jsou zvláště významné a lze je shrnout následovně:

- Znemožněný přístup k mechanismům financování z kreditních institucí USA i z dalších podobných institucí mají pro věřitele třetí strany významný dopad na takzvanou „rizikovou zemi“. Výdaje na finanční transakce kvůli tomu narůstají průměrně o 5 % a dosahují dokonce vyšší úrovně, než výdaje na mezibankovní transakce, které jsou obvykle uváděné na trh. Je odhadnuto, že následkem toho vzrostly v tomto období výdaje země na téměř 46 milionů amerických dolarů.
- Neexistence vztahů mezi kubánskými a americkými bankami a stálý dozor americké vlády nad finančními agenturami donutily tuto společnost vést své platby přes třetí strany, což někdy zahrnovalo víc než dvě finanční instituce. Pokračování těchto operací vedlo k výdajům v hotovosti ve výši přibližně 11 milionů dolarů.
- Nemožnost provádět platby třetím zemím v dolarech nutí kubánské banky nakupovat měny ke splácení, což vede k význačným ztrátám vzhledem k rizikům při směňování a k vysoké nestálosti finančních trhů. Kvůli tomuto omezení a potřebě hledat alternativy k vyřizování závazků, do nichž vstupují s dodavateli, společnost musela vyplatit kolem 33 milionů dolarů.
- Kvůli nemožnosti vyvážit kubánské produkty na trh USA a omezením, jež brání lodím USA brát náklad na Kubě a směňovat s ním na jiná místa určení, jsou plavidla USA, dopravující zemědělské produkty nakoupené v USA, nucena se plavit s přítěží, s následnými ztrátami ve výdajích na dopravu. V roce 2011 musela Kuba zaplatit navíc na dopravném 3 miliony dolarů.

Navzdory výše uvedenému by stálo za to poukázat na hodnotu vývozu zboží a služeb, jež nebylo možné uskutečnit. Trh USA je pro potraviny a rybí produkty vyvážen kubánskými společnostmi jedním z nejvýznamnějších na světě. Spojené státy, vzhledem k jejich těsné blízkosti ke Kubě, by byly pro tyto produkty přirozeným trhem, kdyby blokáda Kuby neexistovala. Tudíž podle některých odhadů kubánských vývozních organizací se Kubě zastavily příjmy, přesahující 122 milionů dolarů.

Jedním z nejviditelnějších příkladů je rum, vezmeme-li v úvahu skutečnost, že Spojené státy kontrolují 40 % mezinárodních rumových trhů. Nemožnost přístupu na tento trh stála kubánský rumový průmysl přes 100 milionů dolarů v hrubém prodeji produktů, jež by jinak skončily na trzích v USA.

Stejně tak by jinak mohl na trzích v USA skončit veškerý vývoz kubánské společnosti **CARIBEX**, především humří oháňky a garnáty. Následkem blokády je vývoz těchto produktů vystavený vysokému clu na jiných trzích (na trhu USA jsou od cla osvobozené), vysokým dopravním cenám vzhledem k rizikům dlouhých tras a nevýhodným směnným kurzům, když není možné v obchodních transakcích používat americký dolar.

Navíc přemístění trhů k dovozu poživatin pro kubánské potravinářství jako jsou produkty k balení a uchování produktů, slad, chmel a dužiny ke zpracování do dětských

potravin, abychom zmínili alespoň některé, zavinilo ztráty přes jeden milion dolarů, protože tyto produkty musí být získávány na vzdálenějších trzích.

b) Vzdělání, kultura a sport

Navzdory snahám kubánské vlády zaručit bezplatné vzdělání, kulturu a sport všem svým občanům se účinky blokády přenášejí do každodenních úbytků, jež ovlivňují růst v těchto sektorech.

Následkem uplatňování této politiky Kuba stále nemá přístup na trh USA k nákupu potravin do škol, surovin k výměně vědeckých, kulturních a sportovních informací.

Za účelem dovozu většího sortimentu produktů získaných v Asii, určených pro sektor vzdělání, požadoval **CONSUMIMPORT** 239 kontejnerů 20-TEU a 285 kontejnerů 40-TEU, odhadem za cenu 812 767 dolarů, což zahrnuje i dodatečné výdaje způsobené rozdílem v dopravních výdajích ve srovnání s trhem v USA. K tomu navíc 47 996 dolarů na výdaje vyplývající z nemožnosti použít americké dolary, což znamená celkový výdaj 863 023 dolarů. Kdyby tyto dodatečné výdaje neexistovaly, Kuba by mohla nakoupit 14 milionů tužek nebo 25 milionů tužek nižší kvality.

Další příklady zasažení sektorů vzdělání, kultury a sportu blokádou jsou následující:

V září 2011 OFAC zkonfiskovala převod 1 409,85 dolarů, jenž učinil španělský občan za čtvrtletní platbu školného za své dvě děti, studující na havanské Francouzské škole.

21. března 2012 Ministerstvo financí USA zabránilo profesorovi Dr. Alanu Hoffmanovi z Washingtonské university přednášet v kursu o biomateriálech na Kubě. Dr. Hoffman měl v plánu účast na 3. mezinárodním semináři o biomateriálech, sponzorovaném předsedou UNESCO, Centrem biomateriálů (Biomat-Cuba) a Vyšší radou vědeckého výzkumu ve Španělsku.

The Fondo de Bienes Culturales, kubánská společnost zodpovědná za dovoz surovin, součástek, náradí a materiálů k uměleckým výtvorům, stále nemůže nakupovat ve Spojených státech. Z tohoto důvodu se musí uchýlit ke vzdáleným trhům, což jí zvyšuje provozní náklady. Tak tomu bylo i v případě nákupu kůže pro řemeslníky.

Kulturní, výzkumné a akademické instituce USA mají zakázáno skupovat kubánskou bibliografii k obohacení svých sbírek. V minulém roce, na 25. mezinárodním knižním trhu v mexické Guadalajaře, museli organizátoři varovat americké knihovníky a prodejce tam přítomné, aby upustili od nákupů kubánských knih kvůli politice blokády vůči Kubě. Ani Kuba nesměla nakupovat současnou literaturu USA.

Krom toho kubánské sportovní týmy s vysokou úrovní podstoupeného tréninku před účastí na olympijských hrách 2012 museli několikrát oželeť používání sportovního vybavení špičkové úrovně, které je vyráběno většinou společnostmi z USA. Jindy bylo nutné se kvůli nákupu tohoto vybavení uchýlit na vzdálené trhy za mnohem vyšší ceny.

The Coliseo de la Ciudad Deportiva, symbolické kubánské sportovní zařízení, nemohlo zakoupit požadovaný klimatizační systém, protože hlavní výrobci a dodavatelé potřebného příslušenství jsou Američané. To vedlo ke ztrátě 550 000 dolarů.

4) NEPŘÍZIVÉ ÚČINKY NA ZAHRANIČNÍ SEKTOR EKONOMIKY

a) Nepříznivé dopady na zahraniční obchod

Kuba je malá rozvojová země, jejíž ekonomika široce závisí na zahraničním obchodu, zahraniční technice a kapitálu, úvěrech, investicích a mezinárodní spolupráci.

Současná ekonomická a finanční krize má zvláště negativní dopad na obchod, zahraniční investice a mezinárodní spolupráci. V případě Kuby se tento dopad stává ještě významnějším v důsledku blokády.

Během tohoto období dosáhly nepříznivé dopady na zahraniční obchod, zaviněné blokádou, sumy 3 553 602 645 dolarů.

Když to porovnáme s obdobím 2010-2011, kdy celkové ztráty dosáhly 3 095 274 058 dolarů, zjistíme patnáctiprocentní nárůst škod způsobených kubánskému zahraničnímu obchodu především proto, že nebylo možné získat příjmy z vývozu zboží a služeb, což zvýšilo ztráty o víc než 20 %. Škody způsobené omezeními, uvalenými na cesty občanů USA na Kubu, jsou i nadále významné, s ročními ztrátami přes 2,3 mld. dolarů v turistickém sektoru.

Během tohoto období vzrostly výdaje o víc než 57 % kvůli nemožnosti používat americké dolary v zahraničních transakcích Kuby. Stejně tak, krom jiného, vzrostl i objem zadržovaných fondů, ukončování smluv a počet soudních sporů.

Největší škody zaznamenané v sektoru jsou stále zaviněny nemožností přístupu na trhy v USA k vývozu zboží, konkrétně tabákových výrobků, a k nákupům techniky, vybavení a všeobecných informací k těmto výrobkům.

Odhadnuté škody, způsobené společností **TABACUBA** hlavně ztrátou příjmů, danou nemožností vyvážet na americký trh, nejvýznamnější trh s prvotřídním tabákem na světě (obnáší 64 % světových trhů), dosáhly v roce 2011 nějakých 278 500 000 svazků.

Zvážíme-li možnosti kubánské výroby a vývozu cukru na světové trhy za současných podmínek, ohodnotíme tonáž již poslanou na jiná místa a vezmeme za základ rozdíl mezi účtovanou cenou a cenou Smlouvy č. 16 z New Yorku, aplikovatelnou na americký dovoz podle přednostního schématu, vyjde, že společnost **CUBAZUCAR** by jinak vydělala přibližně 29 milionů dolarů.

b) Nepříznivé účinky na zahraniční investice

Odhady nepříznivých dopadů na růst zahraničních investic na Kubě jsou stejně jako v předešlých letech prvotně založeny na zprávě o světových investicích, vydané na konferenci OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD) a na zprávě ECLAC „**Přímé zahraniční investice pro Latinskou Ameriku a Karibik**“ z roku 2012, jež uvádí údaje odkazující na rok 2011.

Podle zprávy ECLAC, vydané v květnu 2012, Latinská Amerika a Karibik je oblast zažívající celosvětově nejvyšší růst **přímých zahraničních investic (DFI)** v roce 2011. Tok DFI do oblasti vzrostl o 31 % ve srovnání s předešlým rokem a dosáhl sumy 153 448 mld. dolarů.

Aby byl odhadnut tok investic, jež by Kuba obdržela, kdyby blokáda neexistovala, byla vypracována analýza založená na tocích DFI ze Spojených států, načrtnutých vybranými zeměmi, a procento, jaké tyto toky představují s ohledem na celkové příjmy těchto zemí v roce 2011.

Přehled vybraných zemí byl odhadnut na základě ekonomik srovnatelných s kubánskou, s podobnou charakteristikou ve smyslu geografických a společensko-kulturních podmínek, se zvláštním důrazem na sektor místa určení obdržených toků.

Následující tabulka ukazuje tok všech zahraničních investic a investic ze Spojených států, obdržených vybranými zeměmi v průběhu roku 2011 (v milionech USD).

Země	Tok DFI celkem (miliony dolarů)	Tok DFI z USA (miliony dolarů)	Toky USA (v procentech)
Kostarika	2104.1	1282	60.9
Honduras	1014.4	291	28.7
Dominikánská rep.	2371.1	459	19.4
Kolumbie	13234.2	507	3.8
Nikaragua	967.9	159	16.4

Zdroj: kubánské odhady založené na údajích z „Oblastního přehledu přímých zahraničních investic v Latinské Americe a v Karibiku“ (ECLAC), 2011.

Na základě analýzy těchto údajů lze dospět k závěru, že Kuba by získala tokem přímých zahraničních investic (DFI) ekvivalent přibližně tří set padesáti milionů amerických dolarů.

Mezi sektory, které jsou omezeními danými blokováním zahraničních investic zasaženy nejvíce, jsou ty, které jsou považovány za nejdůležitější k hospodářskému rozvoji anebo k vývozu zboží a služeb z Kuby, jako ropa, turistika a biotechnologie.

Hodnota podílů společností jako **SHERRIT INTERNATIONAL CORP.** s investicemi do naftařství a hornictví je srážena nemožností přístupu k americkému trhu a kapitálu. Vedení této společnosti bylo zahrnuto do seznamu podnikatelských rad, které jsou nežádoucí co se týče vstupu do Spojených států, spolu s dalšími třemi základními přidruženými společnostmi, které podnikají s Kubou (**Moa Nickel S.A, Cobalt Refinery Co. Inc a International Cobalt Co**).

Turistika je stále jedním z hlavních hnacích motorů kubánské ekonomiky a rozvoje. **Do konce roku 2011 přijelo na Kubu 2 708 964 návštěvníků, což přesahuje počet z roku 2010 o 7,3 %.** Nutné rozšiřování tohoto sektoru vyžaduje další rozvoj s novými příležitostmi pro zahraniční investory v hotelové i mimohotelové infrastruktuře a mezi dalšími činnostmi také ve výstavbě golfových hřišť. Americké společnosti s dlouhou historií hotelového podnikání a s velkými investicemi v Karibiku k těmto příležitostem nemají přístup kvůli zákazům, daným blokádou.

Navzdory kubánským rozsáhlým zkušenostem v biotechnologii, jejíž standardy lze srovnávat s vyspělými zeměmi, byl tento sektor vážně zasažen pokud jde o rozvoj

společných výzkumných projektů, což je dáno stávajícími omezeními při zakládání strategických aliancí s předními společnostmi z USA v dané oblasti.

c) Nepříznivé účinky na finanční a bankovní sektory

Jak bylo zdůrazněno, v tomto období zesílila politika nepřátelství, perzekucí a znepokojování kubánského bankovního a finančního sektoru ze strany vlády Spojených států. Ta také zesílila pronásledování zahraničních finančních a bankovních institucí s cílem uvalit omezení na operace do a z kubánských bank. Tyto instituce potvrdily, že je nemožné obchodovat s Kubou, protože je zařazena na „seznam zemí, které podporují terorismus“, navzdory faktu, že většina převodů probíhá v eurech a dalších měnách.

Základní nepříznivé dopady na národní bankovní systém byly během tohoto období následující:

- Nepříznivé dopady na operace výměny měn, dané nemožností použití amerického dolaru v kubánském zahraničním obchodu; to nutí Kubu se uchýlit k mechanismu dvojitého forexu (použití jiných měn než dolaru) s následným nárůstem finančních výdajů kvůli možnosti zhodnotit cenné papíry, jejichž zaplacení věřitelé požadují v dolarech.
- Zavírání účtů, vlastněných kubánskými organizacemi v zahraničních bankách.
- Korespondenční banky stále odmítají potvrzovat nebo ohlašovat úvěrové dopisy.
- Některé zahraniční banky odmítají provádět platby jménem kubánských bankovních veličin.
- Nutnost udržovat minimální přebytky na kubánských účtech v cizině kvůli tomu, aby se dokázaly vyrovnat s rizikem konfiskace.
- Některé zahraniční banky při jednání s kubánskými zavedly požadavek povinných informací o akcionářích kubánských bank a korespondenčních bank, mezi jinými údaji, potvrzujícími, že Kuba je mezi zeměmi penalizovanými OFAC.

Některé z těchto nepříznivých dopadů jsou zřejmé z následujících příkladů:

Během roku 2011 OFAC udělila pokuty v celkové výši 198 000 dolarů dvěma organizacím za provádění neautorizovaných finančních transakcí, které se vztahovaly jen ke Kubě. Stejně tak byly pokutovány další tři organizace v celkové výši 89 176 408 dolarů za porušování předpisů o Kubě a dalších zemích. V tomto případě zaplatila lví podíl americká banka **JP Morgan Chase**, která uhradila 88,3 milionu dolarů.

V roce 2012 evropská banka odmítla otevřít běžný účet v eurech pro kubánskou banku s tvrzením, že účet nevyhovuje bankovní strategii pro tento druh produktu, ačkoli několik měsíců předtím kubánskou žádost přijala.

Počátkem tohoto roku, a bez jakýchkoli předešlých incidentů tohoto typu, jiná evropská banka, která byla obchodním partnerem jedné kubánské instituce, zadržela fondy sestávající z několika plateb kubánským společnostem, pro které fungovala coby zprostředkovatel, s tvrzením, že kvůli restrikcím OFAC požaduje dodatečné informace o těchto operacích.

Jedna asijská banka odmítla provést vývozní operaci pro kubánskou společnost, protože dokumenty vztahující se k této vývozní operaci byly zadržovány ve Spojených státech. Tato situace zavinila, že banka odmítla operaci a vrátila zboží zpátky do země.

d) Sekce 211 Zákona o celkově upevněných a nouzových pomocných dotacích, 1999, a dalších útocích v oblasti patentů a ochranných známek

Během tohoto období nedošlo ke změnám vyvolaným pokusy společnosti **Bacardi** chopit se rumové ochranné známky **Havana Club** v USA, kde společnost dosáhla verdiktu příznivých vůči jejím zájmům, v roce 2011, na základě legislativy, již tato společnost sama prosadila a dokázala dostat její přijetí v Kongresu USA v roce 1997, již je nechvalně známá **Sekce 211 Zákona o vyhrazeních federálního rozpočtu USA (Federal US Budget Appropriations Act)** z roku 1998, vztahující se k registraci, obnově nebo ochraně obchodních ochranných známek a obchodních názvů spjatých se znárodněnými majetky na Kubě, v této zemi.

Sekce 211 byla přijata díky manévřům zinscenovaným protikubánskými skupinami v Miami a jejich spojenci v Kongresu jako odměna za významné finanční příspěvky, které obdrželi od společnosti **Bacardi**, která prosazovala tyto akce proti kubánské společnosti **Cubaexport** s cílem zmocnit se ochranných známek legitimního a ryze kubánského produktu.

Toto ustanovení brání kubánským vlastníkům nebo jejich nástupcům v zájmech jako jsou společné podniky s kubánskými organizacemi v držení práv nad ochrannými známkami nebo obchodními názvy, které jsou registrovány a chráněny na Kubě, v jejich uznání a používání na tomto území.

V únoru 2012 tomu bylo deset let, co **Orgán pro urovnávání sporů (Dispute Settlement Body; DSB) Světové obchodní organizace WTO** potvrdil, že Spojené státy Sekcí 211 porušují závazky ve vztahu k zacházení s národy a s doložkou nejvyšších výhod, vloženou do Sekce coby součást **Smlouvy WTO o aspektech intelektuálního bohatství, vztahujících se k obchodu (WTO Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights Agreement; TRIPS)** a **Pařížské konvence na ochranu průmyslového majetku**, a požadoval, aby vláda USA zrušila platnost opatření, která jsou neslučitelná se závazky, danými smlouvou TRIPS, v níž jsou USA smluvní stranou.

14. května 2012 Nejvyšší soud USA na základě Sekce 211 odepřel společnosti **Cubaexport** možnost obhájit právo na obnovu registrace prestižní ochranné známky **Havana Club** u **Úřadu pro patenty a ochranné známky USA (USPTO)**, jež bylo ohroženo odmítnutím OFAC potvrdit kubánské organizaci licenci, jež by jí dovolila obnovit ochrannou známku, která byla v zemi registrována od roku 1976 do roku 2006.

Od roku 1995 Cubaexport spolu s francouzskou společností **Pernod Ricard**, která je distributorem rumu **Havana Club**, obhájuje své právo na registraci dobře známé ochranné známky; tato akce byla podpořena rozhodnutím **Poroty k urovnání sporů WTO**, která rozhodla proti Spojeným státům a vyzvala ke zrušení této sekce, shledané za protizákonnou.

Tato politika znamená vážné porušení závazků USA v oblasti průmyslového majetku, které USA nutí chránit ochranné známky kubánských společností a institucí. Takový spor i další soudní pře vedené proti kubánským patentům a ochranným známkám u soudů v USA dokazují zapojení americké vlády do snah zbavit Kubu jejích práv a ochranných známek.

Jak je stanoveno mezinárodním právem, Spojené státy jsou zodpovědné za to, že jejich zákony, nařízení a soudní a správní procedury budou v souladu s jejich závazky vůči smlouvám WTO a mezinárodním smlouvám o ochranných známkách a patentech, v nichž jsou USA součástí.

Kuba beze změn zaznamenává, bez nejmenšího rozdílu, závazky přicházející na základě uvedených právních nástrojů; ty zajišťují, že přes pět tisíc ochranných známek a patentů z USA se stále těší a bude těšit výhodám plynoucím z jejich zaregistrování na Kubě.

Navíc během roku 2011 a nadále dosud některé osoby, které naplnily soudní proces v USA proti kubánskému státu, zůstávají neústupné v záměru zmocnit se kubánských ochranných známek a patentů coby formy kompenzace, dovolávající se ustanovení **Zákona o pojištění proti riziku terorismu**, přijatého v roce 2002 a platného do roku 2014.

5) NEPŘÍZNVIVÉ ÚČINKY BLOKÁDY NA DALŠÍ SEKTORY KUBÁNSKÉ EKONOMIKY

Od dubna 2011 do března 2012 utrpěl stavební průmysl nepříznivými dopady ztrátu kolem 1 027 000 dolarů. To znamená, že nebylo možné postavit 1 500 - 2 000 příbytků; nebylo možné dokončit údržbové práce na 14 000 příbytků nebo místo toho nějakých 9 000 příbytků renovovat. To je pro obyvatele Kuby hodně citlivá záležitost.

Kubě je odpírána možnost nakupovat základní i pomocnou techniku k práci na silnici jako výroby betonových a asfaltových směsí, zařízení a materiály k údržbě a opravám silnic. Země je tudíž nucena toto získávat ze vzdálenějších trhů za mnohem vyšší ceny.

Během tohoto období společnost **ESICUBA S.A.**, která každoročně nabízí ochranu kubánských ekonomických aktiv, naráží na sílící omezování při získávání obnovy pojišťovací ochrany se společnostmi ze třetích zemí, které mají zájmy USA anebo jsou na seznamu burz USA, hlavně na neworské burze. Koncem roku 2011 tato společnost ztratila přibližně 263 943 000 000 dolarů díky nepříznivým akciovým kursům.

Největší potíží pro ocelářský a mechanický průmysl, danou značným objemem vývozu a dovozu jeho obchodních organizací, je znemožnění přístupu na trh USA. Během tohoto období dosáhly ztráty 102 500 978 dolarů.

The Grupo Industrial de Bienes de Consumo (GBC), která krom jiného vyrábí a prodává lékařská zařízení, elektropřístroje, domácí potřeby, police do obchodů, kancelářský a nemocniční nábytek, železné úchyty pro stavební práce, plastové kontejnery, elektrické odpory, zásobníky na kapalný plyn, zaznamenala ztráty odhadnuté na 15 846 000 dolarů, sumu, jež by stačila k nákupu zařízení a zásob, plně pokrývajících potřeby obyvatel.

The Grupo Industrial de la Siderurgia (ACINOX), která krom jiného vyrábí vroubkované tyče pro stavby, svářecí elektrody, svařované stavební pletivo, kabely a elektrické a telefonní vodiče, odhadla ztráty celkem na 3 980 000 dolarů.

The Basic Industry, která se stará o ekonomické činnosti pro zemi klíčové, včetně výroby a prodeje niklu, o ropný a plynářský průmysl a o těžbu i mimo nikl, zaznamenala ztráty přibližně odhadnuté na 101 253 942 dolarů.

Niklový průmysl stále zaznamenává vážné ztráty plynoucí z nemožnosti vyvážet do Spojených států produkty plně či částečně spojené se zpracováním kubánského niklu, dokonce i když jsou zpracovávány ve třetích zemích. Tento průmysl je tudíž nucen nadále prodávat své produkty na vzdálené trhy pomocí distribučních kanálů, které jsou

dražší, protože jsou v nich zahrnuti zprostředkovatelé, navíc k aplikaci rozdílných slev podle cen Londýnské burzy kovů, daných zahrnutým politickým rizikem. Hospodářská škoda byla odhadnuta na 80 343 980 dolarů.

Společnosti **CUBANIQUEL** bylo odepřeno právo nakupovat náhradní díly a příslušenství systémů ke zjišťování požárů u niklařské společnosti „**Comandante Ernesto Che Guevara**“. Evropský dodavatel oznámil, že nemůže provést operaci, protože výrobcem zboží je Američan a toho nelze oprávnit k podnikání s Kubou. Ztráty byly odhadnuté na 37 900 dolarů.

Ropný provoz (CUPET) je nadále terčem některých opatření, připravených vládou USA k zabránění jejímu rozvoji, zabránit jí v přístupu k řezací technice, ropným zdrojům a nutnému financování rozvoje.

Bylo nutné vytvořit vrtnou plošinu s použitím méně než deseti procent komponentů z USA, především k průzkumným operacím ve výlučně kubánské ekonomické zóně, protože všechny stávající plošiny na světě mají vysoké procento amerických komponentů, jejichž použití na Kubě brání politika blokády.

V období od března 2011 do března 2012 zaznamenávala turistika obrovské ztráty následkem ekonomické, obchodní a finanční blokády, uvalené na Kubu vládou USA v důležitých oblastech se vztahem ke službám, činnosti a zázemí pro turistiku klíčových. Tyto ztráty byly odhadnuty na 2 068 043 657 dolarů.

Kubánské turistické agentury **Cubatur** a **Viajes Cubanacán** měly v úmyslu zatraktivnit výletní lodě, křižující Karibikem; nějakých 140 zábavních plavidel, operujících v této oblasti, se plavilo nedaleko Havany i dalších kubánských měst. Lodní seskupení z USA, ovládající světové trhy, dychtí po vyslání svých zábavních lodí ke Kubě, ale brání jim v tom blokáda. Kdyby tento zákaz neexistoval, odhaduje se, že by každým rokem navštívil kubánské přístavy nejméně jeden milion Američanů z těch sedmi, které si každoročně kupují dovolenou na lodích v Karibiku.

7. března 2012 OFAC poslala dopis americké společnosti **Havana Ferry Partners**, aby potvrdila, že odmítá vydat licenci k provozování přívozu mezi Floridou a Havanou, s tvrzením, že to překračuje rámec současné politiky USA vůči Kubě.

V případě turistického seskupení **GAVIOTA** je odhadnuto, že kdyby neexistovala současná omezení pro americké touristy k cestám na Kubu, vezmeme-li v úvahu průměrnou výši míry osídlení na Kubě 83 %, příjmy země by celkem dosáhly 258 416 623 dolarů, což by znamenalo mnohem příznivější vývoj v sektoru.

Ani odvětví informací a spojů nepříznivým dopadům politiky USA neuniklo. Vzhledem k dominantnímu postavení společností z USA v sektoru špičkové techniky je odhadnuto, že nepříznivé dopady na kubánskou ekonomiku dosahují přibližně 66 766 000 dolarů, hlavně kvůli nemožnosti přímého přístupu na tento trh pro dovoz příslušenství a techniky i pro vývoz služeb včetně dodatečných výdajů.

Společnost **Telecomunicaciones de Cuba S.A., ETECSA**, společný podnik, který je nadále vystaven velkým potížím s vývozem techniky a nákupem materiálu spjatého s informacemi a spoji, je jednou z organizací, zakoušejících nejdřívější dopad blokády. Jen z tohoto důvodu zaznamenala **ETECSA** ztráty dosahující přes 14 090 000 dolarů.

Další nevypočitatelné nepříznivé dopady lze rozeznat na zakazech nákupu softwarových licencí; odepření přístupu k internetovým stránkám a technickému vybavení jako v případě bezplatných softwarů **PC Tools** nebo **Netbeans**, a stejně tak znemožnění kubánské účasti na obchodních i jiných akcích.

Kubánské civilní letectví také stále zasaženo americkou blokadou. Od května 2011 do dubna 2012 byly ztráty v sektoru odhadnuty na 269 125 427 dolarů.

Kubě není dovoleno nakupovat pohonné hmoty, potraviny ani spotřební zboží na trhu v USA, takže se musí uchýlovat na trhy třetích zemí přes zprostředkovatele, s dobře známým nárůstem cen za dopravu. Je odhadnuto, že ztráty na pohonných hmotách dosáhly pět milionů dolarů, protože musely být nakupovány ve Středozeří.

Zároveň, navzdory faktu, že kubánský stát poskytuje vše potřebné k činnosti amerických leteckých linek na ostrově, USA zůstávají neoblomně v odmítání dovolit kubánskému letectvu létat přes území USA.

Doprava také zaznamenala ztráty, a to ve výši 182 187 853 dolarů.

Společnost **Navegación Caribe (NAVECARIBE)** má celkem 90 plavidel umístěných v hlavních kubánských přístavech k poskytování různých námořních a přístavních služeb. Kvalita těchto služeb je nepříznivě zasažena, protože postrádají alespoň základní příslušenství a zdroje, potřebné k dokončení oprav a termínů údržby vzhledem k nárůstu výdajů za náhradní díly, agregáty a další vybavení. Ztráty na dopravném jsou odhadovány na 250 000 dolarů.

Od dubna 2011 do dubna 2012 **Institut vodních zdrojů** zaznamenal ztráty přibližně 1 989 941 dolarů díky nákladům na dopravné a suroviny.

Kuba dosud nesmí dovážet hydrometeorologické vybavení používané ke studiu vodního koloběhu, sledování oběhu vody a provádění účinné prevence oběhu vody. Německá společnost **Ott Hydromet GMBH** odmítla Kubě prodat zařízení poté, co obdržela dopis od ministerstva obchodu USA, uvádějící, že neudělí prodejní licenci, protože zařízení je patentováno v USA. Odmítnutí nepříznivě zasáhlo kubánský program makroměření, když bylo nutné se porozhlédnout po novém dodavateli. Příchod zboží byl odkládán déle než šest měsíců, období, v němž nebylo možné provádět měření, nutná k hydrologické prevenci a k lepšímu využití vodních zdrojů.

Mexická společnost **Worthington de México (WDM)** nedokázala prodat Kubě elektromotory americké značky **US Motor**, které byly spřažené s vodními čerpadly, jež bylo nutno instalovat v čerpacích stanicích na staveništích, protože řídicí středisko společnosti ve Spojených státech zjistilo konečné místo určení výrobku. Odmítnutí způsobilo potíže s dodávkou vody pro přibližně 50 000 obyvatel.

6) OPOZICE VŮČI GENOCIDNÍ POLITICE BLOKÁDY VŮČI KUBĚ

a) Vnitřní opozice ve Spojených státech

Během tohoto období také vyrostla opozice vůči americké blokadě Kuby.

Tato opozice se ukázala v četných deklaracích, jež sepsali význační politici a intelektuálové, v akcích v Kongresu a státních zákonodárných sborech, nevládních organizacích (Non-governmental Organizations; NGO) a podnikatelských kruzích, aby chom jmenovali alespoň některé. *Některé z těchto akcí jsou zapsány následovně:*

12. května 2011 Newyorský republikán Charles Rangel (D-NY) předložil tři zákony s cílem změnit politiku USA vůči Kubě: H.R.1886 „**Zákon o svobodném vývozu na Kubu**“ (Export Freedom to Cuba Act) 2011, H.R.1887 „**Zákon o svobodném**

obchodování s Kubou“ (**Free Trade with Cuba**) a H.R.1888 „**Zákon o propagaci amerického zemědělského a lékařského vývozu na Kubu**“ (**Promoting American Agricultural and Medical Exports to Cuba Act**) 2011. Tyto iniciativy navrhovaly mezi jinými ustanoveními schválit cesty občanů USA na Kubu, zrušit zákony o blokádě, vyškrtnout Kubu ze seznamu států podporujících terorismus a povolit přímé převody s kubánskými bankovními institucemi.

23. června 2011 Republikán Jeff Flake (R-AZ) přednesl **dodatek k zákonu o povolení finančních služeb (Financial Services Appropriations Act)** na rozpočtový rok 2012, jenž byl schválen slovesným hlasováním. Tento zákon žádá, aby OFAC vydala zprávu o udělování výměných licencí, jejichž schválení je stále odkládáno.

8. listopadu 2011 **Středisko pro demokracii v Amerikách (CDA)** uveřejnilo studii uvádějící, že politika USA vůči Kubě selhala, že izolovala USA od kubánského lidu a že změna politiky vůči Kubě by měla příznivý a trvalý dopad na kubánskou i americkou společnost. Studie vyzývá prezidenta Obamu, aby vydal vládní příkazy k usnadnění finančních toků ke Kubě; naléhá na úřady USA, aby Kubě dovolily přístup do mezinárodních úvěrových institucí jako Mezinárodní měnový fond a Světová banka a vyzývá ke stažení rozvratného programu **Americké agentury pro mezinárodní rozvoj (USAID)** s tím, že jej považuje za neúčelné vydání milionů dolarů, jež slouží jen ke zvýšení napětí mezi Havanou a Washingtonem. Středisko odmítá politiku USA vůči Kubě a snaží se nahradit současný přístup takovým, jaký by umožnil novou politiku, vedoucí k normalizaci vztahů a k uznání kubánské vlády.

18. listopadu 2011 Badatel Richard Feinberg z výzkumného střediska Brookingského institutu, odborník na latinskoamerické záležitosti, zodpovědný za oblast Latinské Ameriky a Výbor národní bezpečnosti (za Clintonovy vlády), přednesl zprávu doporučující institucím jako Mezinárodní měnový fond nebo Světová banka navázat přátelské styky s Kubou ve světle ekonomických reforem, jaké v zemi probíhají. Feinberg prohlásil, že jeho zpráva také zamýšlela odstranit převažující přístup USA, v němž uvalené sankce dokázaly izolovat Kubu od mezinárodního finančního systému.

2. prosince 2011 Generální tajemník **Národní rady církví USA** Michael Kinnamon měl tiskovou konferenci v Havaně, kde prozradil, že se církevní rady obou zemí dohodly, že budou pracovat na ukončení blokády vůči Kubě.

6. února 2012 Firma **Angus Reid Public Opinion** zveřejnila výsledky průzkumu, v němž se ukázalo, že 62 % Američanů je pro obnovu diplomatických vztahů s Kubou; 57 % je pro odstranění cestovních omezení a 51 % odmítá blokádu.

14. března 2012 Předseda senátního podvýboru pro zahraniční činnost Patrick Leahy (D-VT) vedl výměnu názorů s Rajivem Shahem, správcem USAID, během debaty o rozpočet této agentury na rok 2013. Leahy odmítl blokádu a zpochybnil politiku USAID vůči Kubě.

11. dubna 2012 **Výbor pro záležitosti polokoule (Council for Hemispheric Affairs; COHA)** zveřejnil zprávu, odsuzující Washington za pokračování iracionální a neuvážené podpory politiky vůči Kubě, jež se v uplynulých pěti letech ukázala být chybnou. Zpráva také odkazuje na opakované návrhy kubánského prezidenta Raúla Castra na vedení zdvořilého dialogu se Spojenými státy na rovném základě; kritizuje podřízenost zahraniční politiky USA extrémně pravicovým protikubánským kruhům na Floridě a ukazuje, že tvrdohlavost Washingtonu zavinila ztrátu miliard dolarů v prodeji na největší ostrov Antil.

16. dubna 2012 Předseda senátního výboru pro energetiku a přírodní zdroje Jeff Bingaman prohlásil: „*My [Spojené státy] jsme se svojí politikou ke Kubě šlápli vedle a měli bychom tuto politiku změnit.*“ Dodal: „*Myslím, že jme dovolili, aby naše politika vůči Kubě byla diktována kubánsko-americkou komunitou v této zemi, místo aby byla diktována národními zájmy.*“ Uzavřel výrokiem: „*Nakonec si myslím, že už je čas obnovit diplomatické vztahy s Kubou a ukončit naše embargo na prodej zboží a služeb na Kubu i kupovat (výrobky) z Kuby...*“

17. dubna 2012 Deník **Los Angeles Times** uveřejnil redakční sloupek nazvaný „*Čas začlenit Kubu*“, jenž uvedl následující: „*Politika vyhánějící po téměř 18 let Kubu ze shromáždění předáků polokoule selhává. Nevedla ke změně režimu o nic víc, než 50 let staré obchodní embargo USA na Kubu; místo toho živilo frustraci mezi latinskými předáky. Dnes jsou Spojené státy jedinou zemí, která diplomatické styky s Havanou neobnovila. Bez ohledu na příčinu, postavení není dobré s předáky v oblasti, kteří vidí embargo a politickou izolaci jako anachronistickou politiku z doby studené války.*“

19. dubna 2012 **Sdružení katolických biskupů Spojených států (USCCB)** vydalo dopis zaslaný ministryni zahraničí Hillary Clintonové, žádající Obamovu vládu, aby „*úplně zrušila*“ blokádu vůči Kubě, a žádající znovuzavedení bilaterálních vztahů. Navíc dopis zdůrazňuje, že USA by měly zavést vztahy s obchodním partnerem, „*který by prospěl obchodu USA*“. V tomto dopisu biskup Richard E. Pates z Des Moines (Iowa), který předsedá **Mezinárodnímu justičnímu a mírovému výboru USCCB** a zúčastnil se návštěvy papeže Benedikta XVI. na Kubě 26.-28. března 2012, dodal, že během návštěvy ostrova členové charitních organizací i představitelé vyšších funkcí katolické církve na Kubě mu vyprávěli o opakovaných příležitostech, kdy byla jejich práce zmařena tím, že nemohli díky blokádě získávat produkty ze Spojených států.

4. května 2012 Několik organizací sídlících ve Spojených státech, které dávají přednost normalizaci vztahů mezi oběma zeměmi, popsalo jako „*teroristický akt*“ požár, jenž zničil kanceláře charterové letecké společnosti **Airline Brokers**, provozující lety na Kubu, v Miami 27. dubna 2012. Text podepsaly brigáda **Antonio Maceo**, **Alianza Martiana**, **Nadace pro normalizaci vztahů mezi Spojenými státy a Kubou (Fornorm)**, **Liga kubánsko-americké obrany a Socialistická dělnická strana (SWP)**. Tyto skupiny požadovaly, aby Bílý dům zrušil omezení letů na ostrov. „*Považujeme tuto akci nejen za teroristický čin proti této společnosti, ale i proti právu všech občanů USA cestovat na Kubu (...) zvláště právu sdílet a pomáhat rodinám kubánských emigrantů*“, prohlásil člen brigády **Antonio Maceo**.

b) Mezinárodní opozice

Rostoucí ohromná podpora mezinárodního společenství Kubě proti blokádě je pozoruhodná.

Ve všech koutech světa se zdvihlo nespočet hlasů ve prospěch zastavení této nelidské politiky. V období, jež zahrnuje tato zpráva, byla učiněna četná prohlášení ve prospěch okamžitého a bezpodmínečného ukončení blokády, z nichž nejvýznamnější jsou následující:

Sedmnácté zasedání Summitu hlav států a vlád Africké unie pořádané v **Malabu v Rovníkové Guinei** od 30. června do 1. července 2011 schválilo **Rezoluci o ukončení hospodářské a obchodní blokády**, uvalené Spojenými státy na Kubánskou republiku. Text, schválený už druhý rok po sobě, zdůrazňuje, že „*výzva, daná vládě Spojených států amerických, aby ukončila dlouhodobé hospodářské a obchodní embargo,*

jež uvalila na Kubánskou republiku, čímž jí znemožnila těšit se plně legitimní vyhlídce na trvalý rozvoj“. Vláda Spojených států amerických byla opět vybídnuta, aby ukončila dlouhotrvající a neospravedlnitelné sankce vůči Kubánské republice.

Nevládní organizace **Amnesty International** požádala 30. srpna 2011 prezidenta Baracka Obamu, aby neprodlužoval blokádu Kuby. Podle CNN text uváděl, že upřímně vyzvala Obamu, aby pokračoval v odstraňování oné pět desítek let staré politiky, jež se ukázala být zhoubnou pro lidská práva. **Amnesty International** trvala na tom, že blokáda je škodlivá pro zdraví Kubánců, protože zemi znesnadnila dovoz léčiv, lékařského vybavení a techniky, potřebných k léčení některých nemocí, a také brání agenturám a programům OSN v zasílání podpory a zdrojů na Kubu.

Během **všeobecné rozpravy na 66. zasedání Valného shromáždění OSN** v září 2011 vyšší hodnotáři a vysocí představitelé z 39 členských zemí OSN výslovně odsoudili blokádu a vyzvali k jejímu ukončení.

Latinskoamerická rada SELA na setkání svých ministrů ve venezuelském Caracasu 20. října 2011 schválila deklaraci nazvanou „**Ukončete hospodářskou, obchodní a finanční blokádu Spojených států vůči Kubě**“. Text připomněl, že nepříznivé důsledky těchto sankcí nejen dopadly na členský stát SELA, ale také vnutily mezinárodnímu společenství určité normy a omezení k rozvoji jejich ekonomických vztahů s Kubou. Deklarace „*energicky odsuzuje aplikaci jakéhokoli zákona nebo opatření, odporujících mezinárodnímu právu, jako je Helms-Burtonův zákon, a podobně nabádá vládu Spojených států, aby ukončila jejich aplikování*“, a „*žádá vládu prezidenta Baracka H. Obamy, aby dostála ustanovením po sobě jdoucích rezolucí, přijatých Valným shromážděním OSN*“.

Valné shromáždění Organizace spojených národů, nejdemokratičtější a nejrepresentativnější orgán mezinárodního společenství, v novém historickém hlasování 25. října 2011 se jednoznačně vyslovilo proti blokáde ze strany Spojených států, když schválilo rezoluci nazvanou „**Nutnost ukončení hospodářské, obchodní a finanční blokády, uvalené Spojenými státy americkými vůči Kubě**“, se 186 hlasy pro, dvěma proti (Spojené státy a Izrael) a třemi zdrživšími se. Debaty o tomto problému se zúčastnilo třicet devět delegátů a několik oblastních a podoblastních skupin, jako (mezi jinými) Skupina sedmdesáti sedmi (Group of 77) a Čína, Hnutí nezúčastněných, CARICOM, Africké seskupení, Organizace islámského sdružení, MERCOSUR a přidružené země.

21. Iberoamerický summit hlav států a vlád, pořádaný v paraguayském Asunciónu 28. a 29. října 2011, přijal **Zvláštní komuniké o nutnosti ukončení hospodářské a finanční blokády, uvalené vládou USA vůči Kubě včetně Helms-Burtonova zákona**, v němž zdůrazňují „*nejostřejší odmítnutí aplikace zákonů a opatření odporujících mezinárodnímu právu, jako Helms-Burtonova zákona, a naléhal na vládu USA, aby zastavila její využívání. Komuniké vyzývá vládu USA, aby dostála dvaceti po sobě následujícím rezolucím, schváleným Valným shromážděním OSN, a ukončila hospodářskou, obchodní a finanční blokádu, jež trvá vůči Kubě*“.

První celosvětové setkání bloggerů, které v říjnu 2011 svedlo dohromady přes 400 digitálních aktivistů, novinářů, vědců a studentů z 23 zemí v brazilském městě Foz de Iguazú, odmítlo „*jakékoli omezování přístupu na internet, jak je dnes vnuceno Spojenými státy v procesu jejich blokády vůči Kubě*“.

Hlavy států a vlád Latinské Ameriky a Karibiku, které se sešly ve venezuelském Caracasu na **Summitu společenství latinskoamerických a karibských států (CELAC)** 3. prosince 2011, vydaly „*Zvláštní komuniké o nutnosti ukončení*

hospodářské a finanční blokády Spojených států vůči Kubě“. V Komuniké zdůraznily „nejostřejší odsouzení aplikace zákonů a opatření odporujících mezinárodnímu právu, jako je Helms-Burtonův zákon, včetně jeho mimoúzemních dopadů, a vyzvaly vládu USA, aby jejich používání ukončila“. Následně „naléhaly na vládu USA, aby dostála po sobě jdoucím rezolucím, schváleným Valným shromážděním OSN a v reakci na výzvu latinskoamerických a karibských zemí ukončila hospodářskou, obchodní a finanční blokádu, jež trvá vůči Kubě...“.

Deklarace z Port of Spain, přijatá na Čtvrtém summitu hlav států a vlád Karibského společenství (CARICOM) a Kuby, který proběhl 8. prosince 2011 ve státě Trinidad a Tobago, uvedla následující: *„energicky odsuzujeme jednostrannou a mimoúzemní aplikaci nátlakových zákonů a opatření, jež působí v rozporu s mezinárodním právem, Chartou OSN a zásadami svobodné plavby a svobodného obchodu ve světě, naléháme na vládu Spojených států amerických, aby naslouchala převažujícímu volání členů OSN tak, aby okamžitě ukončila hospodářskou, obchodní a finanční blokádu, uvalenou vůči Kubánské republice“.*

Nezávisle na tom Summit CARICOM-Kuba také schválil **Zvláštní deklaraci hlav států a vlád**, konstatující, že: *„... cítíme se uraženi vměšováním Spojených států do suverenity Trinidadu a Tobaga. Představuje to jednostrannou a neospravedlněnou mimoúzemní aplikaci Helms-Burtonova zákona Spojených států, jež odporuje Chartě OSN a mezinárodnímu právu a je také v rozporu s naprosto většinovým odmítnutím této politiky, vyjádřeným Valným shromážděním OSN“.* Deklarace odmítla *„... zásah úřadů Spojených států, jež zabránil oslavám Summitu CARICOM-Cuba v hotelu Hilton. Byl to další projev nespravedlnosti americké blokády a jejího škodlivého dopadu na každodenní život Kubánců. Při této příležitosti mohla tato mimoúzemní akce ohrozit úspěch Summitu...“.*

14. setkání Organizace východokaribských států (OECS), uspořádané v Rodney Bay na ostrově Saint Lucia letos 23. a 24. ledna, schválilo Komuniké, v němž předáci vyjádřili pevnou podporu pocitům vyjádřeným v Deklaraci z Port of Spain při příležitosti 4. summitu hlav států a vlád Karibského společenství (CARICOM) a Kuby, jež kategoricky odmítla nespravedlivou a krutou hospodářskou, obchodní a finanční blokádu vůči Kubánské republice a mimoúzemním opatřením, navrženým k rozšíření rozsahu blokády zahrnutím třetích zemí.

Osmé mimořádné setkání politické rady Bolívarské aliance národů Naší Ameriky (ALBA-TCP), pořádané v kubánské Havaně 15. února 2012, přijalo **Zvláštní deklaraci o účasti Kuby na Šestém summitu Amerik a odmítnutí hospodářské, obchodní a finanční blokády, uvalené na tuto zemi vládou Spojených států.** V deklaraci odsouhlasili: *„Potvrzení požadavku, aby Spojené státy ukončily aplikaci hospodářské, obchodní a finanční blokády vůči Kubě a zahájily proces uctivého dialogu s touto zemí na základě respektování její suverenity a nezadatelného práva Kubánců na sebeurčení“;* *„jednoznačný požadavek, během Šestého summitu Amerik, zastavení této politiky a odstranění blokády vůči Kubě, ...“* a *„výzvu národům Latinské Ameriky a Karibiku, aby, stejně jako to učinili oni na Pátém summitu polokoule Trinidadu a Tobago, opět vyzvaly k zastavení této iracionální politiky“.*

Dánský ministr zahraničí Villy Soevndal, prohlásil 28. ledna dánskému deníku **Berlingske Tidende,** s odkazem na skutečnost, že Spojené státy zmrazily platby dánského zákazníka, který měl v úmyslu zakoupit v německu kubánské doutníky, že *„Spojené státy by se neměly plést do dánského obchodního podnikání s kubánskými výrobky“.* A dodal: *„Nemyslím, že je spravedlivé, že se Spojené státy vměšují do evropských společností, jako v tomto případě, kde zacházíme s legálním převodem peněz mezi dvěma evropskými*

společnostmi“, a zdůraznil, „že Dánsko a Evropská unie jsou proti padesátileté obchodní blokádě, uvalené vůči Kubě“.

13. dubna 2012 členské státy Bolívarské aliance národů Naší Ameriky (ALBA) v kontextu Summitu Amerik vydaly **Zvláštní komuniké o svém postoji na Cartagenském summitu**. V tomto dokumentu vyjádřily své rozhodnutí neúčastnit se budoucích „**Summitů Amerik**“, nebude-li přítomna Kuba, a vyzvaly vládu Spojených států, aby okamžitě zastavila zavádění nelidské hospodářské, obchodní a finanční blokády vůči Kubě a zahájila proces dialogu na základě respektování suverénní vůle a sebeurčení kubánského lidu. Téměř všechny země zúčastněné na summitu vyjádřily svůj nesouhlas s existencí blokády.

Ministři Hnutí nezúčastněných, kteří se podíleli na **Setkání ministrů koordinačního výboru**, jenž proběhl v egyptském Sharm El Sheikh 7.-10. května 2012, opět zdůraznili svoji výzvu vládě Spojených států, aby ukončila hospodářskou, obchodní a finanční blokádu vůči Kubě, jež krom toho, že je jednostranná a odporuje Chartě OSN, mezinárodnímu právu i zásadám dobrých sousedských vztahů, přinesla Kubáncům velké ztráty a hospodářské škody. Stejně tak opět vyzvali ke striktnímu dodržování všech rezolucí přijatých Valným shromážděním OSN. Také vyjádřili hluboké obavy nad rozšířením mimoúzemního charakteru blokády vůči Kubě a odmítli posílit opatření přijatá vládou USA k utužení blokády i ostatní současná opatření přijatá vládou Spojených států amerických proti kubánskému lidu.

7) ZÁVĚRY

Politika blokády vůči Kubě trvá a sílí, navzdory snahám a růstu protestů mezinárodního společenství, aby vláda USA svoji politiku vůči Kubě změnila, odstranila blokádu a normalizovala bilaterální vztahy mezi těmito dvěma zeměmi.

Blokáda porušuje mezinárodní právo; odporuje účelům a zásadám Charty OSN a znamená porušování práva na mír, rozvoj a bezpečnost suverénního státu. Její podstata a cíle jsou aktem rozsáhlého, křiklavého a systematického porušování lidských práv všech lidí, a je kvalifikována jako akt genocidy, jak je dáno Ženevskou konvencí z roku 1948 o zabránění a potrestání zločinu genocidy. Porušuje také ústavní právo amerického lidu, protože předkládá omezení jejich svobodného cestování na Kubu. Navíc, jak dáno jejím vyjimečným charakterem, porušuje suverénní práva mnoha dalších států.

Ekonomické škody vzniklé Kubáncům uplatněním hospodářské, obchodní a finanční blokády vůči Kubě vládou Spojených států dosáhly do prosince 2011, když vezmeme v úvahu devalvací dolaru oproti ceně zlata a světovým trhům, 1 bilion 66 miliard (1 066 000 000 000) dolarů.

V současných cenách a na základě hodně střízlivého odhadu toto číslo přesahuje 108 miliard (108 000 000 000) dolarů.

Blokáda je nadále pokračováním absurdní, zastaralé, protizákonné a morálně neudržitelné politiky; neuspěla ani neuspěje ve snaze podrobit si vlastenecké rozhodnutí Kubánců zachovat si suverenitu, nezávislost a právo na svobodné sebeurčení. Ale vyvolává potíže a utrpení obyvatelům, nutí k omezením a brání rozvoji země a vážně poškozují kubánské hospodářství. Je hlavní překážkou hospodářského i společenského rozvoje ostrova.

Blokáda je jednostranná politika, odmítaná uvnitř Spojených států i v mezinárodním společenství. Spojené státy ji musí zrušit, okamžitě a bezpodmínečně.

Kuba opět oceňuje a vyžaduje podporu mezinárodního společenství, aby tak byla ukončena tato nespravedlivá, protizákonná a nelidská politika.

OBSAH

1) ÚVOD	3
2) POKRAČOVÁNÍ POLITIKY HOSPODÁŘSKÉ, OBCHODNÍ A FINANČNÍ POLITIKY VŮČI KUBĚ	4
a) Zásadní opatření přijatá vládou USA a návrhy, jež dokazují pokračování blokády a pokusy ji nadále posilovat	4
b) Mimoúzemní zavedení blokády	6
c) Nepříznivé účinky blokády na mezinárodní spolupráci, včetně dopadů od vícestranných orgánů	8
3) NEPŘÍZNIVÉ ÚČINKY BLOKÁDY NA NEJZRANITELNĚJŠÍ SLOŽKY SPOLEČNOSTI	10
a) Nepříznivé dopady na zdravotní péči a potraviny	10
b) Vzdělání, kultura a sport	13
4) NEPŘÍZNIVÉ ÚČINKY NA ZAHRANIČNÍ SEKTOR EKONOMIKY	14
a) Nepříznivé dopady na zahraniční obchod	14
b) Nepříznivé účinky na zahraniční investice	14
c) Nepříznivé účinky na finanční a bankovní sektory	16
d) Sekce 211 Zákona o celkově upevněných a nouzových pomocných dotacích, 1999, a dalších útocích v oblasti patentů a ochranných známek	17
5) NEPŘÍZNIVÉ ÚČINKY BLOKÁDY NA DALŠÍ SEKTORY KUBÁNSKÉ EKONOMIKY	18
6) OPOZICE VŮČI GENOCIDNÍ POLITICE BLOKÁDY VŮČI KUBĚ	20
a) Vnitřní opozice ve Spojených státech	20
b) Mezinárodní opozice	22
7) ZÁVĚRY	25

V roce 2012 vydala
Společnost česko–kubánského přátelství

www.kubadnes.cz